

Význam koncernů a jiných podnikatelských seskupení ve světové ekonomice neustále roste, neboť podnikání v rámci podnikatelských seskupení s sebou přináší svá nesporná pozitiva. Na vznik a existenci podnikatelských seskupení reagují i právní normy různých právních odvětví, jejichž cílem je tato seskupení určitým způsobem regulovat. Problematika podnikatelských seskupení je oborem interdisciplinárním. Ohniskem právní úpravy je obchodní právo a v jeho rámci obchodní zákoník, který upravuje zejména některé základní pojmy, druhy koncernů a jejich vznik a ochranná ustanovení koncernového práva. Protipólem ochranných (a tedy zatěžujících) ustanovení má být zejména daňové právo, které má umožnit (do jisté míry) realizovat daňové výhody podnikání v koncernu (či jiném podnikatelském seskupení). Zapomínat nelze ani na povinnosti, které na podnikatelská seskupení klade účetní právo (účetnictví), pokud jsou naplněny podmínky stanovené v zákoně o účetnictví.

Právník specializující se na obor obchodního práva může namítat, že daňové a účetní souvislosti podnikání v podnikatelských seskupeních jdou jaksi mimo jeho působnost. Specialista na daňové-právní problematiku může zase podotknout, že jeho úkolem je pouze splnit povinnosti vyplývající z daňových zákonů tak, aby byla provedena daňová optimalizace zdanění v podnikatelských seskupeních. Odborník na účetnictví může též namítnout, že on se má pouze postarat o věrné a poctivé zobrazení reality v rámci podnikatelských seskupení a ostatní právní souvislosti jsou již věcí právníků. Pravdou však je, že právní úprava podnikatelských seskupení působí mezioborově. Na řešení problematiky v rámci koncernů či jiných podnikatelských seskupení se dnes podílejí specializované týmy složené z právníků specializovaných na obchodní a daňové právo, účetních a ekonomických poradců. Normy koncernového práva (nebo širěji práva podnikatelských seskupení) zakotvené v jednom právním odvětví tak nelze chápat izolovaně, **základní mezioborové znalosti o podnikatelských seskupeních jsou proto potřebné.**

Poskytnutí základních mezioborových znalostí o podnikatelských seskupeních lze chápat jako motto této diplomové práce. Tato práce má interdisciplinární charakter a klade si za cíl nahlédnout na problematiku koncernů a jiných podnikatelských seskupení z pohledu práva obchodního, daňového a účetního. Po prostudování této práce by měl čtenář pochopit základní problémy, které mohou být v podnikatelských seskupeních řešeny a uvědomit si hlavní souvislosti, které jsou z obchodního, daňového a účetního pohledu s podnikatelskými seskupeními spojeny.

Takto vymezená problematika, která má být náplní této diplomové práce, je značně široká. Z důvodu rozsahu práce tak není možné zabývat se veškerými myslitelnými souvislostmi, neboť v takovém případě by řešení jednotlivých problémů bylo pouze povrchní a nic neříkající. Zejména je třeba si uvědomit, že právní úprava přijatá v České republice není jediná možná, naopak úprava jiných vyspělých států se od naší právní úpravy více či méně odlišuje. Stejně tak je důležité mít na paměti, že

vývoj této právní úpravy není samoučelný a jeho zakotvení v podobě, v jaké existuje dnes, má svá východiska a opodstatnění (samozřejmě i některé nedostatky). Právní komparatistika¹ ani historický vývoj obchodního, daňového ani účetního práva však není předmětem této diplomové práce. Stejně tak není předmětem práce úprava vzájemných vztahů v podnikatelských seskupeních (například společnost A vlastní majetkový podíl ve společnosti B a ta zase vlastní majetkový podíl ve společnosti A), neboť tato problematika spadá již spíše do širšího rámce právní ochrany základního kapitálu společnosti (byť je v odborné literatuře někdy též řešena v rámci koncernového práva). V otázkách, které tato práce neupravuje, alespoň na tom kterém místě obvykle odkazují na příslušnou odbornou literaturu, kde si čtenář může tyto znalosti doplnit.

Česká právní úprava podnikatelských seskupení je poměrně mladou disciplínou a i na českém trhu odborné literatury je publikací, které by se danou problematikou zabývaly, zatím poskrovnu. Stejně tak judikatura k tomuto tématu není nikterak obsáhlá. Literaturu, která by zachycovala problematiku podnikatelských seskupení takto interdisciplinárním způsobem, jsem k datu sepsání této práce vůbec nenašel. Proto má být tato práce prvním mezioborovým pokusem o nahlížení na podnikatelská seskupení. Cílem práce nebylo nalézt za každou cenu „šokující“ a zcela nové závěry, které by se doposud v doktríně neobjevily. Mám za to, že není vždy nutné „objevovat Ameriku“, nýbrž že je žádoucí analyzovat současné problémy a vyjádřit svůj názor na jejich řešení, s ohledem na možnou úpravu de lege ferenda.